

12. april 2017.

Udruženje/Udruga BH Novinari
N/r gđa Borka Rudić

Reakcija na izvještaj „Indikatori nivoa medijskih sloboda i sigurnosti novinara (Bosna i Hercegovina)“

Poštovana Borka,

U izvještaju o indikatorima medijskih sloboda u BiH od 10. aprila 2017. u nekoliko navrata pomenut je i Centar za istraživačko novinarstvo (CIN). Svako pominjanje je praćeno citatom ili zaključkom, koji su izvađeni iz šireg konteksta i potpuno pogrešno tumačeni. Zbog toga su i netačni. Nakon argumenata koje ćemo Vašem timu ponuditi, očekujemo ispravku netačnih navoda u elektronskoj verziji dokumenta i objavu naše reakcije. Vjerujemo da je razlog svemu tek nespretna profesionalni propust autorice i/ili tima, pa se nadamo brzom ispravci.

Naime, na 24. strani izvještaja autorica konstatuje u vezi sa zakonima o slobodi pristupa informacijama (ZOSPI): *“Samo Centar za istraživačko novinarstvo, čiji novinari rade po više mjeseci na istraživanju jedne priče, su zadovoljni pristupom informacijama u Bosni i Hercegovini.”* (Izvor: (anonimno), intervjuirala Rea Adilagić, 4. maj, 2016.)

Želimo vjerovati da je ovo nespretna interpretacija rečenog, jer je CIN zadovoljan POSTOJANJEM zakona, ali ne i njegovom implementacijom. To se iz zaključka u izvještaju ne može vidjeti, već samo naslutiti da nedostaje taj, ključni dio objašnjenja našeg stava jer sljedeća rečenica govori o tužbama koje smo pokretali upravo zato što institucije na poštuju ZOSPI: *„Oni često pribjegavaju i pravnim tužbama u slučajevima kada javni autoriteti odbiju otkriti informacije“*. Složit ćete se, teško možemo biti zadovoljni nečim što moramo osvajati tužbama. Nažalost, selektivni podaci čine netačnu informaciju, koja je objavljena u izvještaju.

Smatramo da ovakva konstatacija može negativno uticati na rad ne samo novinara CIN-a, koji se već godinama svesrdno i svakodnevno bore za poštovanje ZOSPI-ja, već i svih kolega koji se koriste ovim zakonima, a institucije pogrešno predstaviti kao potpuno transparentne, odgovorne prema javnosti i otvorene za slobodan pristup informacijama.

Dalje, na 30. strani teksta piše: *“Pojedini mediji ove neprofitne medije nazivaju ”stranim plaćenicima” jer se finansiraju iz donacija. Neki mediji odbijaju da objave istraživačke priče neprofitnih medija, često zbog animoziteta prema stabilnom funkcioniranju i egzistenciji ovih medija, iako većina medija danas prenosi tekstove nekih od njih (CIN)“*.

Uz ovu izjavu nije naveden izvor, pa ne znamo koji mediji nas nazivaju „stranim plaćenicima“, niti zašto. Stoga i nismo u mogućnosti tvrditi da li se opet radi o nevjerojatnoj interpretaciji, ali smatramo da bi i naše mišljenje u ovom segmentu bilo važno, jer nas jasno izdvajate od drugih redakcija u posljednjoj tvrdnji. Da ste nas pitali, rekli bismo vam da nama čitaoci vjeruju jer im nudimo dokaze, a da neki mediji ne objavljuju naše tekstove zato što pišemo o korupciji pojedinaca ili grupa koje oni promoviraju i o čijim nedjelima namjerno šute, a ne zbog „(...) animoziteta prema stabilnom funkcioniranju i egzistenciji (...)“ CIN-a.

Posebno nam je žao što su sljedeća dva citata na potpuno pogrešan način iskorištena u izvještaju, a prethodno istrgnuta iz konteksta u kojima su izrečeni.

Prvi citat (str. 31):

“Novinar Centra za istraživačko novinarstvo izjavio je za Televiziju N1: „Kada radite neku temu, to nije vaš izbor, već urednikov i vi morate uraditi zadatak“.

(Izvor: „Priča novinara koji je „razbio“ mrežu prostitucije u Bosni i Hercegovini“. Tuzlanski.ba, 3. mart, 2016. Pristupljeno 4. oktobar, 2016. <http://tuzlanski.ba/infoteka/prica-novinara-koji-je-razbio-mrezuprostitucije-u-bih/>)

Autorica je iskoristila tekst, koji je pronašla na navedenom portalu, a koji predstavlja prekucanu verziju izjave našeg novinara za program uživo TV N1. Upoznajemo Vaš tim ovom prilikom sa činjenicom da je naš kolega u navedenom citatu govorio o svom iskustvu tokom rada za drugu medijsku kuću u kojoj je radio prije dolaska u CIN. Isključivanjem ovog podatka, dovodite u zabludu čitaoce izvještaja namećući im uvjerenje da se u CIN-u priče rade po diktatu urednika. To je još jedna neistina u tekstu.

Drugi citat (str. 31):

“Bivši novinar CIN-a izjavio je za internetski portal Frontal.ba: „Kad kažem da se sloboda ne koristi dovoljno, tu mislim, prije svega, na autocenzuru“.

(Izvor: „Sloboda medija kroz oči novinara: Zašto je novinarstvo nezahvalno zanimanje u Bosni i Hercegovini?“ Frontal.ba, 6. mart, 2015. Pristupljeno 4. oktobar, 2016. <http://www.frontal.ba/novost/77875/sloboda-medija-kroz-oci-novinara-zasto-je-novinarstvonezahvalno-zanimanje-u-bih/>).

Ovu izjavu je dao naš bivši kolega, koji sada radi kao urednik beogradskog CINS-a. On je govorio o medijskoj sceni u BIH, što je u tekstu jasno navedeno, a u odgovorima još jasnije podvučeno.

Međutim, autorica izvještaja je opet ignorisala kontekst razgovora i parcijalnim citatima ponovo dovela čitaoce u zabludu. Ona, naime, navodi da je riječ o tvrdnji bivšeg novinara CIN-a, pa se citat razumijeva kao njegovo svjedočanstvo o radu u CIN-u i autocenzuri kao pravilu naše uređivačke politike. A to je još jedna neistina u tekstu.

Konačno, CIN je nizom navedenih neistina i pogrešnih konotacija u izvještaju predstavljen kroz iskrivljene činjenice koje, na naše veliko razočaranje, očigledno nisu provjerene prije objave.

Iskreno vjerujemo da se ne radi o namjeri autorice i /ili tima da naš rad i iskustva ovako pogrešno predstavi. Zbog toga očekujemo ispravke netačnih i nepotpunih navoda u izvještaju.

Za sve dodatne informacije i sve teme o profesiji, stojimo Vašem timu na raspolaganju.

S poštovanjem,

Leila Bičakčić, izvršna
direktorica

Aladin Abdagić, glavni i
odgovorni urednik

Mirjana Popović, zamjenica
glavnog i odgovornog
urednika